

SLOVENIJA NUJNO POTREBUJE NOV VOLILNI SISTEM

6. NEKAJ SKLEPNIH MISLI

Zgodovinski pogled na volilne sisteme kaže, da se hkrati z družbenim dozorevanjem spreminjajo tudi volilni sistemi. Dr. Ciril Ribičič je v eni od svojih razprav na to temo lucidno opozoril: ugotovimo lahko, da so družbe v 19. stoletju oblikovale predvsem večinske volilne sisteme, v 20. stoletju, zlasti po drugi svetovni vojni, pa proporcionalne. Na prelomu tisočletja najbolj napredne družbe (nova Zelandija, Irska, Islandija in številne druge, uvajajo kombinirane volilne sisteme, v katerih poskušajo povezati dobre rešitve večinskih sistemov (tesno povezavo poslancev z volivci) s pridobitvami proporcionalnih sistemov (sorazmerna zastopanost vseh družbenih slojev in njihovih legitimnih interesov).

V Sintezi smo prepričani, da je Slovenija dozorela, da se izvije iz systemske strankokracije, ki duši naš razvoj. Kajti »politične stranke«, kot ugotavlja dr. Franc Grad, »se praviloma borijo za tak volilni sistem, ki ustreza njihovim interesom«. (Povzeto po knjižici referatov na posvetu dveh inštitutov, z naslovom: Ali je kombinirani volilni sistem primeren za jutrišnjo Slovenijo? Ljubljana 2025). To pomeni, da moramo volilni sistem, ki danes služi predvsem političnim strankam in njihovemu boju za oblast v družbi, nasloniti na interese družbe za kvalitetnejše vodenje in upravljanje družbe.

Kombinirani volilni sistem na prvi pogled ni privlačna izbira za desnico, ki želi večinski sistem. Ji je pa gotovo bolj všeč kot sedanji proporcionalni sistem. Tudi strankam levega političnega loka kombinirani sistem ni najbolj všeč, ni njihova prva izbira. Toda tudi njim je bolj všeč kot večinski sistem, s katerim grozi desnica. Ali, kot pravi dr. Ribičič, je **NAJBOLJŠA DRUGA IZBIRA ZA OBE STRANI** (povzeto po isti knjižici referatov).

Kaj torej čakamo?

Čakamo, da se bodo volivci zbudili in ugotovili, da **POLITIČNE STRANKE**, ki onemogočajo uvedbo kombiniranega volilnega sistema, niso najboljša politična izbira. Še več, niso niti druga najboljša izbira.

Začeti moramo voliti tiste, ki so pripravljene uvesti kombinirani volilni sistem.

Mag. Emil Milan Pintar

Domžale, 17. februarja 2026.

Opomba: Nekateri podatki, uporabljeni v tekstu, so pridobljeni ali preverjeni tudi s pomočjo Umetne inteligence.